

THE SUNDAY TIMES BESTSELLER

The background of the cover is a detailed illustration of two young men in military uniforms, likely from World War I. They are standing close together, facing each other in profile, with their hands clasped in front of them. The man on the left is looking slightly towards the right, while the man on the right is looking slightly towards the left. They are both wearing dark, buttoned-up tunics with belts. The background is filled with green foliage, including large leaves and several poppy seed pods. The overall color palette is muted, with greens, browns, and greys.

*Mojím
hriechom
je láska*

Úchvatný príbeh
o zakázanej láske,
ktorá rozkvitla uprostred
nezmyselného utrpenia

ALICE WINN

ALICE WINN

*Mojím
hriechom
je láska*

Preložil Matúš Kyčina

IKAR

Mojím hriechom je láska

Alice Winn
IN MEMORIAM

Copyright © 2023 by Alice Winn
Translation © 2025 by Matúš Kyčina
Poetry translation © 2025 by Jana Kantorová-Báliková
Slovak edition © 2025 by IKAR, a.s.

ISBN 978-80-575-0314-9

Venujem rodičom

MOJÍM HRIECHOM JE LÁSKA

Preshutský spravodajca

VOL. XLIX. — Č. 739

27. JÚNA 1914

CENA 3 P.

EDITORIÁL

Kráľovstvo za koňa, alebo aspoň za to, aby šéfredaktor nemusel písať úvodníky! Lenže školský rok sa nezadržateľne končí a nebol to hocijaký rok, preto lačným čitateľom nášho skromného *Preshutského spravodajcu* prinášame záverečné zhrnutie. Skúšky máme zadarmo za sebou a naši milí maturanti sa rozprchnú do slávneho Oxfordu, Cambridgea a Sandhurstu. Dúfajme, že v nabitom programe prednášok a radovánok vysokoškolského života si občas spomenú aj na nás obyčajných stredoškolákov. Verme, že už čoskoro sa k nim pripojíme!

S. Cuthbert-Smith

SPRÁVY A INZERCIA

V nedeľu 14. júna predniesol kázeň londýnsky biskup.

„Žiadam dotyčnú osobu, ktorá pri starej čítárni šesťkrát denne cvičí na klavíri Bacha, aby sa konečne naučila aj nejakú inú skladbu. S úctou *hudobne frustrovaný džentlmen*.“

Všetci traja návštevníci divadelného predstavenia menej známej Aristofanovej hry, ktorú nacvičili naši mladší spolužiaci, s potešením oznamujú, že to bolo presne také, „ako by si želal sám autor“.

Téma nasledujúcej semestrálnej debaty znie: „V tomto dome odmietame veriť na duchov.“ Zástancovia existencie nadprirodzených bytostí nech sa hlásia u H. Weedinga.

DEBATNÝ KRÚŽOK

V pondelok 22. júna členovia debatného krúžku na svojom zasadnutí prediskutovali tézu „Vojna je nevyhnutné zlo“.

Úvodnú reč predniesol ctený diskutér Ellwood. Po nepatričných poznámkach na margo opozície a oponentských spôn do kravaty podal farbisty, hoci nepresný súhrn púnskych vojen. Oponent Gaunt protiargumentoval (nanajvýš zbabelým) („*Mám vás citovať?*“ „*Len ak sa neobávajú takmer istej násilnej odvety, pretože Gaunt je nielen zúrivý pacifista, ale aj schopný boxer.*“) názorom, že vojna ničí dušu. Poslucháči, ktorí sa s Gauntom stretli v ringu, potichu spurne namietali: „Aká duša?“ Takto sa to určite (*pokračovanie na s. 5*)

POÉZIA

Večer na Preshute

Obloha chladne,
slnko unavene
smeruje k iným svetom,
do diaľky,
strápená hrud'
sa upokojí v temne,
z nebies sa sunú
snové oblaky.

Hrot kaplnky sa zabodáva
do nebies.

„*Znova príliš dlhé, Ellwood.*“ — šéfredaktor

„*Veď to nemá ani tri strofy!*“ — autor
„*Aj to je priveľa.*“ — šéfredaktor

Londýnsky vestník

STREDA

5. AUGUSTA

1914

ÚRADNÉ OZNÁMENIE
Z UTORKA 4. AUGUSTA 1914,
PUBLIKOVANÉ SO SÚHLASOM VLÁDY

Vyhlásenie vojnového stavu

Vláda Jeho veličenstva dnes informovala nemeckú vládu, že ak do polnoci nedostane uspokojivé záruky, že Nemecko rešpektuje neutralitu Belgicka, vláda Jeho veličenstva podnikne neodkladné kroky na zachovanie belgickej neutrality a vynútenie dodržiavania dohody, ktorú uzavreli Nemecko a Veľká Británia.

V dôsledku tohto vyhlásenia veľvyslanec Jeho veličenstva v Berlíne dostal pokyn na opustenie krajiny, načo vláda Jeho veličenstva formálne upovedomila nemeckú vládu, že počnúc jedenástou hodinou dnes večer platí medzi oboma krajinami vojnový stav.

Ministerstvo zahraničných vecí
4. augusta 1914

Preshutský spravodajca

VOL. XLIX. — Č. 741

17. OKTÓBRA 1914

CENA 6 P.

HRDINOVIA VLASTI

PADLI V BOJI

Beazley, poručík, L. S. W., Wiltshirský regiment,
padol 20. septembra vo veku 22 rokov.

Hickman, nadporučík, M. E., Worcestershirský regiment,
padol vo veku 20 rokov.

Milling, nadporučík, L., Škótsky regiment, padol vo veku 23 rokov.

Roseveare, poručík, C. C., Munsterský regiment,
padol 27. augusta vo veku 22 rokov.

Scott-Moncrieff, kapitán, M. M., Liverpoolsky regiment,
padol 20. septembra vo veku 25 rokov.

Straker, poručík, H. A., Munsterský regiment,
padol 27. augusta vo veku 18 rokov.

ZOMRELI NA NÁSLEDKY ZRANENÍ

Conlon, nadporučík, G. T., Yorkshirský regiment,
zomrel vo veku 21 rokov.

Cuthbert-Smith, nadporučík, S., Northumberlandský regiment,
zomrel 24. augusta vo veku 18 rokov.

Hill, nadporučík, A., Britská indická armáda,
zomrel vo veku 19 rokov.

ZRANENÍ

Day, nadporučík, H. J., Middlesexský regiment.

Hattersley, major, F. K., Delostrelecká brigáda.

Le Hunte, nadporučík, R., Edinburský regiment.

Matterson, poručík, A. R., Bedfordshirský regiment.

Parsonage, poručík, D. K., Somersetský peší pluk.

IN MEMORIAM

NADPORUČÍK S. CUTHBERT-SMITH

(Padol pri Monse 24. augusta vo veku 18 rokov.)

Komu sa v uplynulých dvoch rokoch dostal do rúk *Preshutský spravodajca*, ten si na S. Cuthberta-Smitha určite spomenie ako na šikovného a vtipného šéfredaktora. Po strednej škole sa uchádzal o štipendium na Oxfordskej univerzite a v odbore klasické štúdiá ho aj získal. Učencom sa však nestal, na to bol až priveľmi vojakom. Nasledujúce riadky pochádzajú od jeho veliaceho dôstojníka. „Pri útoku na nemeckú guľometnú pozíciu ho postrelili do brucha. Pre neutíchajúcu nepriateľskú paľbu sme ho do jaskyne, ktorá slúžila ako ošetrovňa, previezli až nasledujúce ráno o piatej. Cuthbert-Smith žiadal len o štipku morfia, aby nerušil ostatných. Zomrel pokojne, no strata takého statočného spolubojovníka nás tvrdo zasiahla. Do posledného okamihu sa správal ako príkladný vojak.“ V *Preshute* vyjadrujeme hlboký zármutok nad touto stratou, no jedným dychom vyzdvihujeme jeho príkladnú obetu, ktorú aj my ochotne podstúpime za našu vlasť.

S. A. Ward

PORUČÍK C. C. ROSEVEARE

(Padol pri Monse 27. augusta vo veku 22 rokov.)

Naša škola zažila od vypuknutia vojny mnoho rán, no hádam žiadna nás nezasiahla silnejšie ako smrť Clarencea Roseveara. V maturitných ročníkoch študujú aj jeho dvaja bratia, pričom jedného len nedávno, podobne ako kedysi jeho staršieho brata, zvolili za predsedu študentskej rady. Povinnosti si plnil statočne a tak aj zomrel, čím dokonale naplnil ideál anglického gavaliera.

Z listu jeho veliaceho dôstojníka vyberáme: „Podišiel ku mne s úsmevom na perách a v hustej guľometnej palbe sa ma opýtal ‚Pokračujeme?‘, načo som odvetil: ‚Pokračujte a riadne na nich zatlačte.‘ Chudák, onedlho ho trafili rovno do srdca. Uložili sme ho do zákopu v nádeji, že zranenie nie je smrteľné. Povedal už len: ‚Mňa si nevšímajte.‘ Potom (*pokračovanie na s. 3*)

I

JEDEN

Ellwooda toho roku zvolili do študentskej rady, takže dostal krajšiu izbu s jedinečným prístupom na strechu. Hneď vyliezol z okna a poobzeral si to tam, no Gaunt mal to jeho bidedielko hádam ešte radšej. Sledoval, ako sa chlapci zakrádajú do jedálne uchmatnúť si nejaký keks, ako sa členovia študentskej rady labutím krokom prechádzajú po trávniku na nádvorí a z kaplnky vychádza organista. Pripadalo mu fajn, že škola žije vlastným životom a on na to dozerá z vyvýšeného miesta.

Aj Ellwood to tam mal rád. Vystrel ruky, akoby držal zbraň, a páľil po prechádzajúcich.

„Poondiaty fric! Bum, rovno medzi oči! Pozdravujeme cisára!“

Gaunt chodieval na letné prázdniny do Mníchova a do hier na vojakov sa nezapájal.

Na kolenách mal *Preshutského spravodajcu* a čítal poslednú sekciu *In memoriam*. Siedmich z deviatich zabitých poznal. Najdlhšie smútočné oznámenie sa ušlo Clarenceovi Rosevearovi, staršiemu bratovi Ellwoodovho kamaráta. Gauntov kamarát — a tak trochu aj sok — Cuthbert-Smith dostal len úbohý malý odsek. Obaja však, ako ich presviedčal *Preshutský spravodajca*, zomreli statočne. Presne ako ostatní miestni študenti, ktorých dotedy vojna pripravila o život.

„Bum!“ mrmlal si Ellwood popod nos. „Auf Wiedersehen!“

Gaunt si potiahol z cigarety a zložil noviny.

„Nezdá sa ti, že Roseveare dostal nespravodlivo viac miesta ako Cuthbert-Smith?“

Ellwoodova puška sa konečne znova zmenila na ruky. Tenučké dlhé prsty mal fľakaté od atramentu.

„Asi áno,“ odvetil a neprítomne si prešiel dlaňou po neposlušných čiernych vlasoch. Začesával si ich dozadu a voskoval, napriek tomu sa bál, aby mu neodstávali a nepriťahovali nežiaducu pozornosť.

„Aj ja som si hovoril, že je to škoda.“

„Dostal to do brucha!“ Gaunt si automaticky prešiel dlaňou po bruchu. Predstavoval si, že mu ho pára kus železa. Odporné.

„Roseveare je hotový,“ poznamenal Ellwood. „Boli si s bratom fakt blízki. Povestná súrodenecká trojka.“

„V jedálni sa mi zdal normálny.“

„Nie je z tých, čo na seba upozorňujú,“ odsekol Ellwood a vzal Gauntovi cigaretu, ale opatrne, aby sa oňho ani nešuchol. Pri ostatných kamarátoch taký opatrný nebol, no Gaunta sa dotýkal iba pri zápase. Gaunt by za nič na svete nepriznal, ako ho to trápí.

Ellwood si potiahol a vrátil cigaretu Gauntovi.

„Zaujímalo by ma, čo by do smútočného oznámenia napísali o mne,“ zamyslel sa.

„Beznádejný prípad zomrel pri podivnej nehode s dáždnikom. Vyšetrovanie incidentu pokračuje.“

„Úplne mimo,“ nesúhlasil Ellwood. „Radšej by som niečo v duchu ‚Anglická literatúra dnes stratila svoju najjagavejšiu hviezdu‘.“ Zaškeril sa na Gaunta, no ten úsmev neopätoval. Stále držal ruku na bruchu, akoby hrozilo, že pri najmenšom pohybe sa mu vyvalia vnútornosti ako Cuthbertovi-Smithovi. Ellwood si to všimol.

„Uvedomuješ si, že tvoje oznámenie by som napísal ja?“ opýtal sa potichu.

„Predpokladám, že vo veršoch.“

„Jasné. Ako Tennyson o Arthurovi Hallamovi.“

Ellwood sa často prirovnával k Tennysonovi a Gaunta k Tennysonovmu najbližšiemu druhovi. Gaunt to pokladal za milé, dokým si neuvedomil, že Arthur Hallam zomrel v dvadsiatich dvoch rokoch a Tennyson nasledujúcich sedemnášť rokov skladal samé srdcervúce básne. Potom mu to už pripadalo skôr morbidne, akoby mu Ellwood želal skorú smrť, len aby získal básnickú inšpiráciu.

Raz kopol Cuthberta-Smitha kolenom do brucha. Je to úplne iné ako guľka?

„Tvoja sestra považovala Cuthberta-Smitha za fešáka,“ nedal si Ellwood pokoja. „Prezradila mi to minulé leto u lady Asquithovej.“

„Naozaj?“ opýtal sa Gaunt bez záujmu. „Milé, že sa ti tak zdôveruje.“

„Maud je A jednotka.“ Ellwood sa zrazu postavil. „Skvelá baba.“ Spod nôh sa mu uvoľnil kúsok škridlice a spadol o tri poschodia nižšie.

„Kriste, Elly, dávaj pozor!“ hromžil Gaunt a pevne sa chytil okennej rímasy. Ellwood sa zaškeril a vliezol naspäť do izby.

„Pod dnu, vonku je hnusne,“ povedal.

Gaunt si narýchlo potiahol z cigarety a zahodil ohorok do odkvapovej rúry. Ellwood sa medzitým vystrel na pohovke, no Gaunt mu prisadol nohy, a tak ich stiahol pod seba.

„Ty si Cuthberta-Smitha neznášal,“ poznamenal Ellwood.

„Pravda. No a teraz mi chýba, že ho neznášam.“

Ellwood sa zasmial.

„Nájdeš si niekoho nového na neznášanie. Ako obyčajne.“

„Bez obáv,“ pritakal Gaunt. Lenže o to nešlo. Napísal o Cuthbertovi-Smithovi nepekné rýmovačky a Cuthbert-Smith (Gaunt nepochyboval, že to spravil on) načmáral

na knižničnú šatňu *Henry Gaunt je nemčútsky ŠPIÓN*. Gaunt mu za to vrazil. Nikdy by mu však nestrelil do brucha.

„Nemôžem uveriť, že budúci rok sa nevráti s nosom dohora a s historkami z frontu,“ ozval sa Ellwood po chvíli.

„Možno sa nevráti ani jeden.“

„Tento tvoj porazenecký postoj nám prehrá vojnu.“ Ellwood naklonil hlavu. „Henry, Cuthbert-Smith sa správal ako idiot. Určite šiel tej guľke naproti. My takú chybu nespravíme.“

„Ja určite nie, lebo nenarukujem.“

Ellwood si objal kolená a pozeral na Gaunta.

„Fuj,“ zhodnotil.

„Nemám nič proti samotnej vojne,“ bránil sa Gaunt, „ale som proti tejto vojne. Vraj nemecký militarizmus... Čím sme udržali impérium, ak nie vojenskou silou? To sa mám dať zastreliť len preto, že nejaký rozzúrený Srb zastrelil rakúskeho arcivojvodu?“

„A čo Belgicko?“

„Samozrejme, zverstvá v Belgicku,“ zašomral Gaunt. Rozoberali to už viackrát. Dokonca viedli debatu a Ellwood ho porazil 596 : 4. Lenže Ellwood by vyhral hocijakú debatu — v škole bol varený-pečený.

„Nakoniec narukuješ,“ poznamenal Ellwood. „Iba ak sa vojna skončí skôr, než dokončíme školu.“

„Prečo by som mal? Musí byť všetko po tvojom?“

Ellwood si zahryzol do jazyka a uhol pohľadom.

„Uvidíš,“ dodal po chvíli.

„Naozaj?“

„Stále sa s niekým mlátiš. Je ti fuk s kým.“ Ellwood si pošúchal nos. Robieval to často. Možno ho stále hnevalo, že mu tam Gaunt vrazil. Pobili sa len raz, no nebol to Gaunt, kto začal.

„S tebou nie,“ namietol.

„Γνωθι σεαυτόν,“ odvetil Ellwood.

„Ja sa poznám!“ zvolal Gaunt a vrhol sa na Ellwooda s vankúšom, akoby ho chcel zadusiť, no Ellwood sa len smial a smial, ako nemotorne sa ho Gaunt snaží chytiť. Gaunt bol silnejší, no Ellwood rýchlejší a prešmykol sa mu pomedzi ruky, zvalil sa na dlážku a rozosmiaty lapal dych. Gaunt sa vyklonil z gauča a chlapci sa dotkli čelami.

„Takto si to predstavuješ?“ opýtal sa, keď sa vydýchali. „Zápas s Nemcami na život a na smrť?“

Ellwooda razom prešiel smiech. Nehybne sa dotýkali čelami, až kým sa Ellwood neodtiahol a neoprel sa mu lícom o dlaň.

Gaunt stuhol a zacítil na pokožke Ellwoodov teplý dych. Spomenul si na Pešiaka, psa, ktorého mali doma. Zaboril prsty Ellwoodovi do vlasov a bruškami pátral po nenavoskovaných pramienkoch. Roky sa ho takto nedotýkal, naposledy ešte ako trinásťročný prvák, keď našiel Ellwooda plakať pod lavicou.

Medzitým prešli do posledného ročníka a takmer nikdy sa už nedotýkali.

Ellwood sa nehýbal.

„Si presne ako môj pes,“ poznamenal Gaunt, lebo náhle ticho bolo na nevydržanie.

Ellwood sa odtiahol.

„Tak to ti ďakujem.“

„Vážne, myslel som to ako kompliment. Ja mám psy rád.“

„Verím. Prinesiem ti niečo? Môžem aj noviny, ale otláča sa mi do nich zuby.“

„Netrep.“

Ellwood sa zasmial, ale akosi smutne.

„Len aby si vedel, Roseveare a Cuthbert-Smith ma trápia.“

„Ach áno,“ pritakal Gaunt. „A určite aj Strakera. Spomínaš si, ako ste priväzovali mladé uchá k stoličke a celú noc ich fackovali?“

Ellwood už roky nikoho nešikanoval, no Gaunt vedel, že doteraz sa hanbí za nekontrolovateľné výbuchy zlosti, ktoré sa ho občas zmocnili. Minulý rok ho nachytil, ako rozzúrený plače po prehratom kriketovom zápase. Gaunt od deviatich rokov neplakal.

„Boli sme na nich so Strakerom omnoho mäkší, ako boli na nás chlapci z vyššieho ročníka,“ odsekol Ellwood červený ako paprika. „Charlie Pritchard po nás páliť slepými.“

Gaunt sa škeril, no v skutočnosti Ellwooda podpichoval len preto, že sa mu dotýkal vlasov a teraz sa cítil trápne. Utešoval sa teda aspoň tým, že Ellwood sa k ostatným správa rovnako. Možno, ozvalo sa v ňom, ale teba sa len tak nedotkne.

„Nikdy som Strakerovi nerozumel,“ precedil Ellwood. „Bol to grobian.“

„Ako všetci tvoji kamoši.“

„Stačilo,“ zavelil Ellwood a vstal. „Ideme von.“

Chlapci mali zakázané počas písania domácich úloh opustiť internát, a tak sa z neho museli nenápadne vykradnúť. Potichu zišli zadným schodiskom a prešli popri pracovni starého Hammicka, správcu, ktorý práve za to isté pucoval akéhosi bažanta (škola Preshute bola pomerne mladá, no tým nadšenejšie prevzala terminológiu starších a prestížnejších inštitúcií, takže prváci boli *bažanti*, druháci *dezertéri* a tretiaci *stotníci*, po ktorých nasledovali už len dva maturitné ročníky).

„Je to obyčajný hnusný podvod, Gosset. Ste hnusný podvodník?“

„Nie som, pane,“ hlesol zronený Gosset.

„Chudák chalan,“ poznamenal Ellwood, len čo za sebou zavreli dvere. Prešli po štrkovom chodníku na cintorín, podľa ktorého dostal internát prezývku Dom smútku. „Bažanti mu to dávajú vyžrať, lebo hneď prvý deň im vytáral, že je vojvoda.“

„A je?“ opýtal sa Gaunt a dlaňou prechádzal po vrcholkoch náhrobných kameňov.

„Áno, lenže niektoré veci sa skrátka nehovoria. Predstav si, že by som sa predstavoval nejako takto: ‚Ahoj, volám sa Sidney Ellwood a som neskutočný fešák.‘ Sám o sebe to predsa nepoviem.“

„Ak čakáš, že ti to potvrdím...“

„Vo sne by mi nenapadlo,“ skočil mu do reči Ellwood a od radosti si podskočil. „Tri mesiace si ma za nič nepochválil. Viem to presne, lebo komplimenty si zapisujem a odkladám do zásuvky.“

„Horenos.“

„Ide o to, že na Gosseta si sadol celý ročník a mne je ho ľúto.“

Kráčali k starému spustnutému priorstvu na konci cintorína. S blížiacou sa nocou sa ochladilo a padla rosa. Obloha zmodrala a vietor im trepal frakmi. Gaunt si prekrižil ruky na hrudi. Zimné večery v Preshute sa niesli v znamení akéhosi zvláštneho očakávania. Možno to bolo tým, ako pahorky za školou, čierny les a veterné dvory — zväčša úplne tiché — ostro kontrastovali s hurhantom v chlapčenskom internáte. Na opustených trávnikoch akoby zostali na svete sami. Ellwood vyrastal na impozantnom panstve vo Východnom Sussexe, no Gaunt pochádzal z Londýna. Ticho malo v sebe čosi čarovné.

„Počuješ?“ opýtal sa Ellwood so zatvorenými očami a s naklonenou hlavou. „Priam vidím, ako Rimania bijú Keltov.“

Zastali.

Gaunt v náhlom mlčaní nezazrel nič.

„Veríš v čary?“ zaujímal sa. Ellwood sa zamyslel a dlho nič nehovoril. Keby ho Gaunt nepoznal, opýtal by sa znova.

„Verím v krásu,“ odvetil napokon.

„Správne,“ horlivo pritakal Gaunt. „Ja tiež.“ V duchu však uvažoval, aké by to bolo, keby ho tak ako Ellwooda považovali za ozdobu spoločnosti a nie za mizernú atrapu.

„Toto všetko je v istom zmysle čarovné,“ vykročil znova Ellwood. „Kriket a hony, popoludňajšia zmrzka na tráve. Čarovné rovná sa Anglicko.“

Gaunt vytušil, kam Ellwood mieri a čo bude nasledovať.

„Preto zaň musíme bojovať.“

Ellwoodovo Anglicko je čarovné, pomyslel si Gaunt a opatrne obchádzal žihľavu, lenže to vlastne nebolo Anglicko. Mama ho raz vzala do East Endu, kde rozdávali polievku a chlieb írskym tkáčom. O krikete, honoch a zmrzke tam ani nechyrovali. Lenže kým Ellwooda škaredosti skrátka nezaujímali, Gaunt — možno preto, že Maud čítala Bernarda Shawa aj Bertranda Russella a v listoch písala šialené veci o kolóniách — ich zo strachu, že sú dôležité, nedokázal ignorovať.

„Spomínaš si, ako dopadla peloponézska vojna?“ opýtal sa Ellwooda.

Ellwood sa posmešne zasmial. „Ty si beznádejný prípad, Gaunt. Neušli sme z internátu, aby sme sa vyhli Tukydidovi?“

„Atény boli najsilnejšie v Európe a možno aj na svete. Mali demokraciu, umenie, úžasnú architektúru. Ani Sparta nezaostávala. Možno nebola až taká silná, ale bolo to tesné. A pritom bola militaristická.“

„Dal si sa na podobenstvá, Gaunt? Čo si Kristus?“

„Atény bojovali proti Sparte.“